

Република България
ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ

СТ А Н О В И Щ Е

на тема:

**“ЕВРОПЕЙСКИЯТ СТЪЛБ НА СОЦИАЛНИТЕ ПРАВА
И РОЛЯТА НА ОРГАНИЗИРАНОТО ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО”**

(разработено по собствена инициатива)

София, 2018 г.

Икономическият и социален съвет (ИСС) включи в Плана за дейността си за 2018 г. разработването на становище на тема **“Европейският стълб на социалните права и ролята на организираното гражданско общество”**.

Разработването на становището бе разпределено на постоянната Комисия по труд, доходи, жизнено равнище и индустриални отношения и на Комисията по социална политика към ИСС.

За докладчик по становището беше определена Асия Гонева – член на ИСС от група 2 – синдикати.

На своята пленарна сесия, проведена на 12 март 2018 г., ИСС обсъди и прие настоящото становище.

1. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

1.1. Икономическият и социален съвет (ИСС) споделя загрижеността на европейските лидери и институции, че предизвикателствата на цифровизацията, глобализацията, демографските и климатичните промени, социалните последици от икономическата криза в последните години (дълбоки неравенства, риск от бедност, ниска заетост, особено сред младежите, и мащабни миграционни процеси) могат да препятстват икономическото развитие, конкурентоспособността и финансовата стабилност на цяла Европа. Темповете на трансформиране на формите и връзките в труда, наред с демографските тенденции, допълнително усложняват ситуацията на пазара на труда. В новите условия на труд трябва да се положат специални усилия за осигуряване на човешките ресурси и нужната за икономиката квалификация и всички работещи трябва да се чувстват уверени и сигурни, а системите за социална защита - да станат по-обхватни, по-адекватни, по-справедливо организирани и по-стабилно функциониращи.

1.2. ИСС приветства постигнатия с подписването на Институционалната прокламация от Гьотеборг консенсус за изграждане на солиден Европейски стълб на социални права (ЕССП), който да взема предвид променящите се реалности в европейските общества и в сферата на труда, да подобрява баланса между икономическото и социалното измерение, като насърчава възходящата конвергенция и отговаря на очакванията на европейските граждани, улеснявайки приоритетното преодоляване на икономическата и социалната несигурност и гарантирайки по този начин по-положителна перспектива за всички граждани.

1.3. ИСС подкрепя стремежа към засилен фокус върху заетостта и социалните показатели, изразен в Доклада на Петимата председатели, които подчертават, че „Амбицията на Европа трябва да бъде тя да си спечели рейтинг „три пъти А“ в социалната сфера“.

1.4 ИСС високо оценява подчертаното значение, отредено на социалните партньори и гражданското общество, за укрепване на социалните права и за засилване на устойчивия и приобщаващ растеж. Възложената им ключова роля, активно участие и отговорности в целия процес по планиране и реализация на ЕССП е в съответствие с тяхната автономност, функцията им на представителство на интереси и правото им на

колективни действия в защита на тези интереси. В този контекст ИСС призовава представителните организации на социалните партньори в името на възложените им отговорности по ЕССП да повишат взаимните усилия за възстановяване доверието помежду им и за излизане от застой, в който се намира в момента двустранният социален диалог.

1.5. Съветът счита, че предприемането на амбициозни мерки и политики за постигане целите на ЕССП предполага нови отговорности и мерки на европейските институции и органи за различни от досегашните макроикономически политики и правила за икономическото управление, които да отчитат и социалното измерение, за да може да се подкрепят общите ценности и цели на европейската социална политика. В този смисъл ИСС споделя съображението от препоръката на Европейската комисия относно ЕССП, че „...икономическият и социалният напредък са взаимосвързани и създаването на Европейски стълб на социалните права следва да бъде част от по-широки усилия за изграждането на по-приобщаващ и устойчив модел на растеж чрез подобряване на конкурентоспособността на Европа и превръщането ѝ в по-добро място за инвестиции, създаване на работни места и засилване на социалното сближаване”.¹

1.6. Изграждането на солиден ЕССП изисква действия и мерки на равнище ЕС и европейски институции, които да установят ефективен механизъм, подкрепен с един по-силен бюджет на Съюза за включването на социалния стълб в икономическото управление и европейския семестър. ИСС приветства включването в документите от есенния пакет по Европейския семестър – 2018 г. и по-специално в Съвместния доклад за заетостта на подробен анализ по 14-те социални показатели, придружаващи ЕССП в три области: равни възможности и достъп до пазара на труда; справедливи условия на труд; социална закрила и приобщаване. Наред с това ИСС очаква процесът в Европейския семестър да акцентира върху насърчаването на социалните инвестиции и чрез Специфичните национални препоръки да се стреми да гарантира постигането на целите на ЕССП.

1.7. Постигането на силно социално измерение в Европа изисква насочване на целеви финансови ресурси за реализирането на ЕССП както по линия на

¹ Commission recommendation of 26.4.2017 on the European Pillar of Social Rights C(2017) 2600 final.

европейските структурни и инвестиционни фондове (особено по линията на Европейския социален фонд), така и чрез национално финансиране – публични и частни инвестиции, насочени към създаване на качествени работни места с високи възнаграждения, образование и обучение, иновации и научни изследвания, качествени и достъпни обществени услуги и социални инвестиции.

1.7.1. Съхраняването и разширяването на кохезионната политика на Съюза са мощен инструмент за постигане целите на ЕССП. В тази връзка ИСС очаква българското председателство да отстоява позиция за изработването и приемането на амбициозна многогодишна финансова рамка (след 2020 г.), която да предвиди и гарантира постигането на висок растеж, заетост и инвестиции в умения, иновации и инфраструктура, които ще позволят успешно преодоляване на предизвикателствата и повишаване благосъстоянието на европейските граждани (социални права за всички в условия на дигитализация, преодоляване на бедността и неравенствата, управление на процесите на мобилност и миграция, отговор на климатичните промени и пр.).

1.7.2. ИСС поддържа убеждението си, изразено в приетото становище на тема “Бъдещето на труда: предизвикателствата на Четвъртата индустриална революция”, че при новите форми на заетост границата между работодател и служител все повече се размива, а това налага цялостно преосмисляне на социалноосигурителното и данъчното облагане като системи (видове източници, субекти и финансови потоци). Реформите в тези системи, както и редица други проблеми на регулаторната среда, трябва да се поставят като акцент в контекста на предстоящите обществени промени.

1.8. Съветът е на мнение, че превръщането на Европейския семестър в единен Европейски икономически и социален семестър през следващите години трябва да продължи и да се реализира чрез усъвършенстване на процедурите, допълване на съответните документи и, разбира се, при оценка на напредъка чрез таблицата със социални показатели. Това може да става чрез изготвяне на доклади за социални дисбаланси по 20-те приоритета на ЕССП от страна на „рискови държави”; допълване на Националните програми за реформи (НПР) и Конвергентните програми с раздели за изпълнение и/или актуализиране на Националния план за

ЕССП; допълване на Специфичните препоръки по държави с такива по напредъка в реализирането на ЕССП. Такива действия би трябвало да се предложат в рамките на българското председателство на ЕС, още повече, че са в унисон както с анонсите на ЕК и високопоставени европейски функционери, така и с приоритетите на председателството.

1.9. Реализирането на ЕССП е споделен ангажимент и отговорност на Съюза и държавите членки. Ролята и отговорностите на правителствата в сътрудничество с националните социални партньори са ключови. Това касае анализа и оценката на националните специфики, на състоянието на социалните системи на национално равнище, на нуждите от финансово обезпечаване, адекватността и действащите гаранции като основа за изработването на обективна и обоснована „национална пътна карта“/национален план за изграждането на ЕССП (в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект).

1.10. ИСС приема, че последователността при групиране и изреждане на принципите/правата в ЕССП не е израз на ранжирането им по значимост или насока за последователност на действията с оглед тяхната по-добра реализация. Поради това при разработването на мерки и действия за прилагането на ЕССП на практика трябва да се държи сметка за спецификите, потребностите и визията на всяка държава членка за най-неотложните сфери на въздействие.

1.11. ИСС счита, че българският национален план за ЕССП би трябвало да съдържа съгласувани между социалните партньори мерки и политики с акцент особено върху:

1.11.1. Гарантирано право за всички заети, в т.ч. мобилни, командировани, трансгранични работници, на достъп до: качествено образование, обучение и професионално ориентиране по търсени (дефицитни) квалификации; валидиране на компетенциите и учене през целия живот, в т.ч. чрез специфични мерки към уязвимите групи (лицата с увреждания, дългосрочно безработните, безработните младежи, обезкуражените и пр.), заделяне на целеви финансови ресурси и прилагане на иновативни инструменти като: индивидуални сметки, кредитни карти, специализирани фондове за обучение и квалификация и пр. Насърчаването на трудовата квалификация и професионалното образование в непосредствена обвързаност с потребностите на икономиката от

квалифицирани кадри, наред с периодичното повишаване на квалификацията на учителите и преподавателите, несъмнено ще подобряват ситуацията на пазара на труда, респективно възможностите на икономиката.

1.11.2. Справедливи условия на труд с основна грижа относно правилата на заплащане, въвеждане на ясни процедури и срокове за договаряне на работните заплати на различните равнища, намаляване дела на нископлатените работници и работещите бедни (с цел достигане на равнища – съответно под 15% и 7%), преодоляване на драстичните неравенства и постигане на значим кохезионен ефект (средна работна заплата и компенсация на наемния труд на 1 нает в СПС² – 60% (сега около 40 и 45%) от тази в ЕС), въвеждане на минимални стандарти и адекватна защита на труда на работещите в дигиталната икономика и новите форми на труд. В този контекст третиране на необходимостта от превенция на рисковете на работното място, насърчаване екологосъобразните производства, адаптация на новопостъпващи работещи и такива от трети страни, справедлив преход от закрити производства към нови работни места и пр.

1.11.3. Адекватна и устойчива социална закрила, която постепенно да се издига в приоритет, равностоен на икономическата и фискалната политика, като се заделят необходимите за модернизирана и разширена социална защита приходи с оглед овладяване предизвикателствата пред бъдещето на труда и реорганизиране на системата така, че: да предоставя защита на работещите без оглед на формите, връзките и отношенията в трудовата им дейност; да гарантира обхващането на всички български граждани от схема за минимален доход при съответни законоустановени условия и критерии; да се разширява обхватът на риска безработица към всички видове работещи и към т.нар. „икономическа безработица“; постепенно да се преодолява неадекватността в размерите на пенсиите и да се допълват действащите социални програми с достъпни и ефикасни обществени услуги, в т.ч. дългосрочна грижа.

1.12. ИСС счита, че основно предизвикателство за установяването на стабилен ЕССП на европейските граждани представляват и ще бъдат промените в природата на труда и необходимостта от изграждане на

² Стандарт на покупателна способност

адекватна на тези промени социална защита. Цифровизацията значително повишава ритъма на промените както за предприятията, които бързо трябва да адаптират своята икономическа активност, така и за работещите, които пък трябва да се приспособят към новите видове и форми на труд. Ето защо преодоляването на тези предизвикателства би трябвало да бъде основен акцент в действията на всички заинтересовани страни при планиране на мерките и действията за въвеждане на ЕССП както на европейско равнище, така и на равнище държави членки.

1.13. Икономическият и социален съвет призовава институциите на властта, правителството на Република България и лично министър-председателя да упражнят цялото влияние и авторитет на европредседателството и фокусират разговорите по време на тристранната социална среща (21 март) и Европейския съвет (23 март) върху ЕССП, като отправят силен сигнал и формулират конкретни предложения, за да се стартира процесът на изграждане на европейски план с насоки и пътна карта за прилагане на ЕССП на европейско равнище, както и на равнище държави членки.

2. СЪЩНОСТ/СЪДЪРЖАНИЕ НА ЕССП

2.1. Началото на разработването на ЕССП беше дадено с речта на председателя на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер от 9 септември 2015 г. „За състоянието на Съюза”.

2.2. На „Социална среща на върха за справедливост на заетостта и растежа” (Гьотеборг, 17 ноември 2017 г.) бе подписана Междуйнституционалната прокламация между ЕК, Съвета и ЕП³, която дефинира, че „целта на Европейския стълб на социалните права е да служи като ръководство за ефективна заетост и социални резултати при предприемането на действия в отговор на настоящите и бъдещите предизвикателства, които са пряко насочени към удовлетворяване на основните потребности на хората, както и към осигуряване на по-добро въвеждане в действие и изпълнение на социалните права“.

³https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_en.pdf

2.3. На 22 ноември ЕК оповести т.нар. „Есенен пакет на Европейския семестър”⁴, който даде старт на един нов подход в координацията на икономическите, фискалните и социалните политики за 2018 г. Това е първи опит да се приложи ЕССП на практика, като бъде интегриран в т.нар. Европейски семестър, за да се обвържат целите и параметрите на икономическите и фискалните политики на ЕС с постигането на определени социални стандарти в посока на по-добри условия на труд и живот за всички европейски граждани.

2.4. ИСС оценява положително стремежа на Европейския съюз да се интегрира все по-тясно във всички области на общественно-политическия и икономически живот и да следва хармонизирани или в определени случаи дори единни стандарти в области, в които той може да се намесва законодателно. Такава е несъмнено и социалната политика като обект на споделена компетентност на Съюза и държавите членки в името на постигане на една от основните цели на ЕС – да насърчава благоденствието на своите народи.

2.5. На равнище ЕС ЕССП не води до разширяване на правомощията на Съюза и не накърнява правото на държавите членки да определят основните принципи на своите системи за социална сигурност. Той не би следвало да засяга финансовото равновесие на тези национални системи, но това не трябва да се ползва като претекст да не се заделят ресурси, целево насочени към повишаване ефикасността и качеството на социалните права и към постигане на възходяща конвергенция в социалната сфера.

2.6. ИСС отбелязва, че всички институционални европейски документи, както и устни изяви на високо поставени функционери от ЕС и ЕК, посветени на обосноваването на идеята за ЕССП и на неговата реализация, отделят огромно място на обосноваването на важното значение и роля на социалните партньори за практическата реализация на ЕССП както на европейско равнище, така и на равнище държави членки на ЕС. Съветът приема това като призив за активни инициативи и отговорно участие преди всичко на представителните социални партньори. Същевременно отбелязва, че приносът и на други активни организации на гражданското

⁴http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-4682_en.htm

общество без съмнение ще обогати планирането и реализирането на национални мерки и действия, свързани с въвеждането на ЕССП у нас.

2.7. Европейският стълб на социалните права съдържа 20 принципа/права, които са разпределени в три големи групи:

I. Равни възможности и достъп до пазара на труда, която обхваща:

1. Образование, обучение и учене през целия живот; 2. Равенство между половете; 3. Равни възможности; 4. Активна подкрепа на заетостта.

II. Справедливи условия на труд, третиращи: 5. Сигурна и гъвкава заетост; 6. Работни заплати; 7. Информация за условията на работа и защита в случай на уволнение; 8. Социален диалог и участие на работниците; 9. Баланс между работа и личен живот; 10. Здравословна, безопасна и добре приспособена работна среда и защита на личните данни.

III. Социална закрила и приобщаване, където са включени: 11. Грижи и подкрепа за децата; 12. Социална закрила; 13. Обезщетения за безработица; 14. Минимален доход; 15. Доходи и пенсии за старост; 16. Здравеопазване; 17. Интеграция на хората с увреждания; 18. Дългосрочни грижи; 19. Жилищно настаняване и помощ за бездомните хора; 20. Достъп до основни услуги.

2.8. Очевидно ЕССП потвърждава права, които вече са вложени в постиженията на правото на ЕС и в международните постижения на правото и ги допълва с оглед да се вземат предвид новите реалности и предизвикателства. В този смисъл и с тази цел той създава рамка за насочване на бъдещите действия на всички държави членки.

2.9. ИСС счита, че ЕССП цели преди всичко да се подобри качеството на трудовия живот и жизнения стандарт на хората, с което да се постигне по-справедлива и по-интегрирана Европа. В тази връзка от съществено значение е мерките за подобряването на социалните права на гражданите да се фокусират върху конкретни и постижими приоритети, които ще позволят на хората да почувстват подобрението. За тази цел разработването на национални мерки/планове за въвеждане на ЕССП следва да се базира на обективен анализ на достигнатото състояние на социалните права и тяхното гарантиране, в т.ч. ресурсно обезпечение.

2.10. Съветът приветства прилагането на механизъм за наблюдение на напредъка при въвеждане на ЕССП от всяка държава членка чрез

използване на специален набор от социални показатели и показатели за заетост (таблица за социално наблюдение), за да се проследяват тенденциите и се измерва постигнатият напредък. Ефикасността на този мониторинг се обуславя от факта, че наблюдението ще се провежда посредством механизмите на Европейския семестър, което позволява чрез специфичните национални препоръки да се провеждат стандартите за възходяща конвергенция. Предвидени са 14 водещи и 21 вторични индикатора.⁵ Ще се проследява напредъкът в 12 области по три измерения на обществения напредък: равни възможности и достъп до пазара на труда; динамични пазари на труда и справедливи условия на труд; публична подкрепа, социална закрила и приобщаване. ИСС счита, че такова институционализирано въздействие върху политиките и мерките на националните държави е изключително полезно, защото гарантира определена еднопосочност в усилията, политиките и мерките за сближаване в посока „нагоре”.

2.11. ИСС разчита, че за да улеснят практическото приложение на ЕССП на европейско и национално равнище, европейските институции ще положат усилия за своевременното приемане на директивите за командированите работници, за съвместяването на професионалния и личния живот, за прозрачните и предсказуеми условия на труд и за достъпа до социална защита. Наред с това сериозен стимул за реализацията на целите на ЕССП ще бъде разработването на общ Европейски план за действие с конкретни и адресирани социални насоки и параметри, в т.ч. обвързаност с Европейския семестър и мониторинг на националните и общоевропейските постижения.

2.12. ИСС със загриженост отбелязва, че Съвместният доклад за заетостта - 2018 г. поставя България заедно с Гърция, Румъния и Италия сред 4-те държави членки в най-лоши позиции по таблицата със социални показатели. За България „критични” са резултатите по показателите: квинтилно съотношение на доходите⁶; в риск от бедност и социално изключване; младежи, невключени в заетост, образование или обучение; участие в активни политики по заетостта; възнаграждение на наетите лица

⁵https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/macroeconomic-imbalance-procedure/scoreboard_en#scoreboard-indicators

⁶ Коефициент S80/S20 - основен индикатор за подходното неравенство в рамките на ЕС, който представлява отношение между доходите на най-богатите 20% и доходите на най-бедните 20% от населението.

за 1 час отработено време; въздействие на социалните трансфери върху намаляването на бедността; равнище на цифрови умения. По други три показателя България е поставена в позицията „за наблюдение”: ранно напускащи системата на образование; равнище на заетост (20 - 64 г.); деца на възраст до 3 г., за които се полагат грижи в професионални заведения.

2.13. ИСС счита, че още в националните документи от Европейския семестър – 2018 г. (Националната програма за реформи и Конвергентната програма) трябва да бъде извършен обстоен анализ на данните по 14-те социални показателя и на тази основа да се набележат първите адекватни мерки за преодоляване на незавидната ситуация. Това трябва да стане успоредно с разработването на Националния план за изпълнение на задълженията по ЕССП.

3. РОЛЯТА НА ОРГАНИЗИРАНОТО ГРАЖДАНСКО ОБЩЕСТВО

3.1. ИСС споделя напълно убеждението, че въвеждането на ЕССП привлича съвместната отговорност на институциите, на социалните партньори и на активните структури на гражданското общество както на европейско, така и на национално равнище. ИСС счита, че мобилизирането на всички заинтересованите страни в дългосрочния процес на реализиране целите и правата на ЕССП ще подпомогне самия процес и ще допринесе за по-прецизното целеполагане и планиране на мерките и политиките.

3.2. Формулирането и провеждането на ясна национална политика за по-нататъшно подобряване на социалния диалог и развитие на колективното трудово договаряне, на взаимодействието с организациите на гражданското общество, както и на партньорството на публичните институции с НПО, се нуждаят от известно преосмисляне на структурите на диалог и сътрудничество не само със социалните партньори, но и с организациите на гражданското общество относно техните отговорности и права, устойчивото финансиране на дейността им в полза на обществото и взаимодействието им с държавата. ИСС намира това за необходима част от усилията за постигане целите на Европейския стълб на социални права, доколкото отговорностите и възможностите на тези структури ще получат по-голямо значение, а приносът им – по-високи стойности.

3.3. От социалните партньори, които притежават обособена и специфична роля, сега ще се очаква много повече от обикновена активност,

предложения и действия. ИСС приветства предприетите вече действия от страна на организациите на работниците и служителите и на работодателите да направят конкретни предложения на правителството (в лицето на министъра на труда) за политики и мерки, които да се включат в първия национален план по ЕССП.

3.3.1. ИСС препоръчва на организациите на партньорите регулярно да се ангажират със задълбочени становища и допълнителни предложения и препоръки по Националните доклади за България, в рамките на Европейския семестър, както и с предложения в отговор на Специфичните препоръки към ННР на България и с оценката на постигнатото при тяхното изпълнение. ИСС очаква от социалните партньори да се ангажират с такива становища и предложения още по повод Доклада за България 2018 г.⁷, както и очакваните през м. май 2018 г. Специфични препоръки към ННР и Конвергентната програма на България.

3.4. Статутът и правомощията на ИСС му отреждат права и ангажименти да изработва и предлага позиции и становища по въпроси от най-различно естество, като ги представя и аргументира пред цялата общественост и особено пред институциите на държавно равнище. В тази връзка ИСС възнамерява да ангажира сериозният експертен потенциал на своите членове с инициативи за стимулиране на гражданския диалог по теми, свързани с ЕССП, да се включи чрез свои представители в активен дебат по кохезионните политики и многогодишната финансова рамка след 2020 г., както и да провежда и участва във форуми и консултации по документите от Европейския семестър за България, мониторинга на изпълнението на специфичните национални препоръки и на целите на ЕССП.

3.5. Гражданите представляват най-голямата група заинтересовани от успешното въвеждане на ЕССП. Те обективно имат най-голям интерес относно начина, по който системите на социалната закрила и услугите по заетостта са организирани и ще се организират в бъдеще. В тази връзка ИСС възнамерява да подкрепя участието на гражданите в обсъждането, формулирането и въвеждането на мерки и политики за реализиране на ЕССП и на всички съпътстващи проблеми – многогодишната финансова

⁷ Country Report Bulgaria 2018 - Including an In-Depth Review on the prevention and correction of macroeconomic imbalances, SWD(2018) 201 final

рамка, европейските директиви, материалите по Европейския семестър, националните програми за реформи и пр. ИСС ще организира и участва в широки и открити форуми, посветени на информирането и консултирането на гражданите по тези въпроси, включително защита на съвместни становища по определени въпроси.

3.6. Като отчита важната роля на неправителствените организации и сдружения на граждани с увреждания (на страдащи от различни заболявания, сдружения на родители с болни деца, сдружения за защита правата на различни малцинства и др.), целта на които е защитата на социалните права на тези уязвими групи, предоставянето на социални услуги и подпомагането на нуждаещи се, ИСС се ангажира да сътрудничи и подпомага по-активното включване на този род организации в процеса на планиране и прилагане на правата и целите на ЕССП.

3.7. Държавните органи и власти по дефиниция имат най-високите отговорности и голямо влияние върху проектирането и прилагането на политики, услуги за заетост, социална закрила и други права, които засягат благосъстоянието на гражданите и публичното финансиране. Воден от убеждението, че успешната реализация на тези отговорности предполага да се отделя внимание на всяка инициатива на социалните партньори и гражданския сектор, посветена на реализацията на Европейския стълб на социални права, ИСС ще настоява и ще следи за това. ИСС счита, че партньорите и представителите на организираното гражданско общество следва да бъдат включвани и във всички свързани с ЕССП процеси и разработки, в т.ч. в мониторинга и проследяването на напредъка през социалните показатели в рамките на Европейския семестър.

3.8. Привличането на изследователите, представителите на академични среди, изследователски институти или мозъчни тръстове в широкия граждански диалог за прилагането на ЕССП според ИСС е задължително условие за успеха. Ето защо във всички свои инициативи и/или разработки по ЕССП, ИСС ще ангажира такива структури и ще ползва тяхната експертиза и констатации. По този начин ИСС счита, че ще допринесе за по-ясната идентификация на проблемите, за по-добрата разработка на отделни сценарии и варианти, както и за оценката на тяхното въздействие.

3.9. В дискусиите и дейностите по ЕССП, които ще провежда, ИСС се ангажира да бъдат привлечени изявени неправителствени структури, особено такива, чиято дейност е в обхвата на правата по ЕССП и на равенството и равните възможности, грижата за децата и социалната закрила, дългосрочната грижа и грижата за бездомни хора и др. ИСС е уверен, че по този начин интересът им към въвеждането на ЕССП у нас ще бъде допълнително стимулиран, а добрите практики и опитът на тези структури ще бъдат важен принос в съдържанието на националния план/практики на България.

3.10. ИСС изразява увереност, че започналите положителни промени в съдържанието на Европейския семестър по повод ЕССП трябва да се съчетаят с адекватни промени в комуникацията, организацията и подхода на консултиране и участие на социалните партньори и организираното гражданското общество на европейско и национално равнище. За целта ИСС ще положи усилия да разпространява различни информационни материали, анализи и обобщения на идентифицирани добри практики на отделни страни членки, до които има достъп и които биха могли да се ползват за намирането на ефективни решения съобразно конкретните условия и институционалното устройство на социалния и гражданския диалог.

/п/

Проф. д-р Лалко Дулевски

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ